



Kletskaartjes

over ONLINE GEDRAG (VO)



Praat met je leerlingen over hun online belevingswereld

Met de Kletskaartjes *Online gedrag* kun je het hele jaar met je leerlingen in gesprek over thema's die spelen op internet en sociale media. Denk aan onderwerpen als online pesten, positief online gedrag, groepsdruk, nepnieuws en online veiligheid.

Een veilige online omgeving is belangrijk voor ieder kind. De kaartjes helpen kinderen om hun gedachten, gevoelens en ideeën te delen. Zo werken ze aan bewustwording, inlevingsvermogen en positief online gedrag. Ook leren ze wat ze zelf kunnen doen in lastige situaties en dat ze zelf keuzes kunnen maken over hun gedrag.

Aandachtspunten bij het gebruik

- **Creëer een veilige setting.** Maak afspraken met de groep over hoe je op een fijne en respectvolle manier met elkaar praat of verwijst naar bestaande afspraken. Geef kinderen de ruimte om grenzen aan te geven. Bijvoorbeeld door een ander kaartje te kiezen of het kaartje door te spelen aan een klasgenoot die er wel over wil praten.
- **Maak eventueel een voorselectie.** Kies vooraf vragen die passen bij het moment, de leeftijd of wat er speelt in de klas.
- **Persoonlijke ervaringen.** Een leerling kan een persoonlijke ervaring delen: dat **vraagt zorgvuldigheid** van jou als leraar. Bedank je leerling voor het delen en laat merken dat het goed is dat de leerling dit vertelt. Voorkom *victim blaming* door nooit de nadruk te leggen op wat de leerling anders had kunnen doen, maar stel vragen als: "Wat had jou geholpen?"

- **Besprek waar leerlingen terecht kunnen.** Besprek zowel waar dat op school is, als extern. Kinderen krijgen bijvoorbeeld veilig en anoniem advies bij Helpwanted of De Kindertelefoon.

Hoe gebruik je de kaartjes?

1. Print en knip de kaartjes uit en doe ze in een pot, doosje of envelop.
2. Gebruik de kletskaartjes bij voorkeur preventief. Kies bijvoorbeeld een vast moment in de week.
3. Laat een leerling een kaartje trekken of kies er zelf één.
4. De leerling mag het kaartje voorlezen en de vraag beantwoorden, of het kaartje doorgeven als diegene liever niet antwoordt.

Je kunt ook kiezen voor varianten:

- De leerling leest de vraag voor en drie klasgenoten mogen antwoorden.
- Laat de groep in tweetallen kort overleggen en daarna een antwoord delen.
- Besprek de vraag klassikaal en noteer samen afspraken of tips.

Voor meer tips scan je de QR-code, of ga naar www.schoolenveiligheid.nl





*Wat vind jij online
ongewenst en kwetsend gedrag?*



Kletskaartjes online gedrag

*Wat zou je doen als
iemand online
roddels over jou
verspreidt?*



Kletskaartjes online gedrag

*Hoe zou je reageren
als een vriend(in) iets kwetsends
over iemand anders post?*



Kletskaartjes online gedrag

*Wat zou je iemand
adviseren die slachtoffer
is van een haataccount?*



Kletskaartjes online gedrag

*Is het online makkelijker
om iets naars te zeggen?
Waarom denk je dat?*



Kletskaartjes online gedrag

*Hoe reageer je als
een vriend(in) je vraagt
om een gênante foto
van iemand anders te delen?*



Kletskaartjes online gedrag

*Wat kun je doen
om ervoor te zorgen
dat een groepsapp leuk en veilig
blijft voor iedereen?*



Kletskaartjes online gedrag

*Heb jij ooit iemand
online geholpen of gesteund?
Hoe voelde dat?*



Kletskaartjes online gedrag



*Hoe kun je online
het goede voorbeeld geven?*



Kletskaartjes online gedrag

*Vind je dat klassenafspraken
over hoe we met elkaar
omgaan ook online gelden?
Waarom wel/niet?*



Kletskaartjes online gedrag

*Als jij een regel mocht
bedenken voor hoe we online
met elkaar omgaan,
welke zou dat dan zijn?*



Kletskaartjes online gedrag

*Heb je een keer gezien
dat iemand online
iets goeds deed? Vertel eens.*



Kletskaartjes online gedrag

*Hoe weet je of iets
wat je online leest echt waar is?*



Kletskaartjes online gedrag

*Waarom denk je dat
mensen fake news maken?*



Kletskaartjes online gedrag

*Wat kan het gevaar
van fake news zijn?*



Kletskaartjes online gedrag

*Wat zou je doen als je
een nieuwsbericht ziet
dat misschien niet waar is?*



Kletskaartjes online gedrag



*Wat kun je doen
als een vriend(in) meedoet aan
iets online waar diegene eigenlijk
niet achter staat?*

Kletskaartjes online gedrag



*Voel je druk om veel likes
of volgers te hebben?
Waarom wel of niet?*

Kletskaartjes online gedrag



*Stel dat iedereen in je klas
een online challenge doet,
maar jij wilt dat niet.
Hoe ga je daarmee om?*

Kletskaartjes online gedrag



*Wat zijn voorbeelden
van populaire online trends
die invloed hebben op jongeren?*

Kletskaartjes online gedrag



*Hoe kun je “nee” zeggen
tegen iets wat je online niet
wil doen, zonder je buitengesloten
te voelen?*

Kletskaartjes online gedrag



*Maken sociale media
je wel eens onzeker?*

Kletskaartjes online gedrag



*Waarom denk je dat
mensen zich online soms anders
gedragen dan offline?*

Kletskaartjes online gedrag



*Wat zou je doen als een
onbekende jou online
een bericht stuurt?*

Kletskaartjes online gedrag





*Stel: je ziet online een oproep
voor een vechtpartij op school.
Durf je dat te melden?
Hoe en bij wie zou je dat doen?*

Kletskaartjes online gedrag



*Wat kunnen signalen zijn
dat iemand online verkeerde
bedoelingen heeft?*

Kletskaartjes online gedrag



*Ken jij iemand die een
nare ervaring heeft gehad
met online contact met vreemden?
Hoe ging diegene daarmee om?*

Kletskaartjes online gedrag



*Hoe zorg je ervoor
dat je niet continu
afgeleid bent door je telefoon?*

Kletskaartjes online gedrag



*Welke impact heeft
sociale media
op je slaap en concentratie?*

Kletskaartjes online gedrag



*Zou jij een dag zonder
telefoon kunnen? Waarom (niet)?*

Kletskaartjes online gedrag



*Wat doe je graag offline
als je niet op je telefoon,
laptop of tablet zit?*

Kletskaartjes online gedrag



*Wat zou je willen dat
leraren beter begrijpen
over jouw online leven?*

Kletskaartjes online gedrag





*Welke taak vind je dat
de mentor heeft als het
gaat over online gedrag?*

Kletskaartjes online gedrag



*Waar zou je op school
en buiten school
terecht kunnen
als het online misgaat?*

Kletskaartjes online gedrag

